

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài 157

Trong bài: giọng nam là lời giảng của TS Thái, giọng nữ là những chia sẻ thêm của Vô Danh cư sĩ.

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm nay, trước khi chuyển sang bài mới chúng ta ôn tập lại...

NỘI DUNG BÀI HÔM QUA:

Chúng ta vẫn đang học mục...

I. GIẢI THÍCH ĐỀ CHƯƠNG «TÍN»

I-1. Ý nghĩa của chữ “tín”

I-2. Chữ “Tín” trong các mối quan hệ “Ngũ luân”

1. Chữ tín trong quan hệ cha con

2. Chữ tín trong quan hệ vua tôi

• **Thứ nhất: Vua đối với dân phải như thế nào?**

- **Một là: Làm vua phải Tín ngôn «nhất ngôn cửu đỉnh»**

- **Hai là: Làm vua phải Tín nghĩa, phải nhân từ với dân**

1) Chuyện Vua Nghiêu

2) Chuyện Viên Liễn Phàm

3) Chuyện Vua Đại Vũ

○ **Thứ hai:** Dân đối với vua phải thế nào? Phải tận trung với vua

- **Một là:** Nghĩa vụ, bốn phận với vua

1- Tận tâm, tận lực hiếu trung với vua

2- Phải hết lòng khuyên can khi vua sai lầm

- **Hai là:** Ân nghĩa với vua –Tri ân, báo ân

Hôm nay chúng ta tiếp tục học đến nội dung....

Thứ ba: Ứng dụng trong quan hệ lãnh đạo và nhân viên

Chúng ta nghe TS thái giảng:

Chúng ta xem quốc gia ngày nay cũng có thể xem nó như là “Vương quốc xí nghiệp”. Tương tự gây dựng một xí nghiệp cũng giống như gây dựng một nước nhỏ vậy.

Một là: Lãnh đạo phải đối với nhân viên thế nào?

1- Điều đầu tiên phải vì phúc lợi nhân viên

Ý nghĩ đầu tiên của người lãnh đạo là phải vì phúc lợi của nhân viên, tuyệt đối không thể là chỉ vì cái túi của mình.

Nếu quý vị chỉ vì cái túi, mà không tôn trọng, mà không chăm sóc nhân viên, chắc chắn không giữ được người.

(HT có giảng: Người xưa thờ thần tài là hình tượng ai? Một là hình tượng Phạm Lãi, hai là hình tượng Quan Công.

Tại sao thế?

Phạm Lãi nổi tiếng với câu «tam tụ tam tán», nghĩa là ba lần tài tụ đến ông, thì ba lần ông tán tài cho khắp thiên hạ, khi dân bị đói kém thiên tai, chính vì vậy mà quả báo của ông trở thành người giàu có nhất nước Sở, còn hơn cả vua. Cho nên nếu bạn kinh doanh muốn thành công, bạn phải chịu khó tu tài thí cho nhân viên và cho mọi người, đây chính là hình ảnh thần tài

Phạm Lãi. Đại diện cho người lãnh đạo phải nhân từ

Còn còn Quan Công thì sao? Vì sao lại thờ Quan Công làm thần tài? Quan công biểu hiện cho lòng trung nghĩa, khi ông bị Tào tháo bắt giữ, Tào tháo liền dụ ông làm cho mình, ba ngày đãi 1 yến tiệc lớn gọi là «đại tiệc», một ngày đãi 1 yến tiệc nhỏ là «tiểu tiệc», nhưng ông kiên quyết từ chối. Đây là thần trung (bề tôi thì trung thành). Đây là hình tượng thần tài Quan Công, đại diện cho bề tôi phải trung.

Có câu «thần thiêng nhờ bộ hạ», cho nên nếu bạn tìm được người tôi trung thì nhất định sự nghiệp của bạn sẽ thăng hoa. Nhưng muốn tìm được tôi trung thì bạn phải nhân từ.

Làm vua thì nhân từ, là bề tôi thì trung thành, nhất định đất nước sẽ vững mạnh, công ty sẽ phát triển tốt. Làm cho công ty thịnh vượng, thì họ là thần tài là đúng rồi.

2- Nhân quả trong việc cư xử với nhân viên

Mạnh Tử đối với quan hệ quân thần có một đoạn giáo huấn rất quan trọng, trong đó nhắc đến: “*Quân chi thị thần như thủ túc, tắc thần thị quân như phúc tâm; Quân chi thị thần như khuyến mã, tắc thần thị quân như quốc nhân; Quân chi thị thần như thổ giới, tắc thần thị quân như khấu thù*”, nghĩa là “*Vua xem bầy tôi như tay chân, bầy tôi xem vua như tâm phúc; Vua xem bầy tôi như chó ngựa, bầy tôi xem vua như người dung; Vua xem bầy tôi như cỏ rác, bầy tôi xem vua như kẻ thù*”.

“Thù” này là chữ cổ, cũng chính là «thù» của “thù nhân” (Tức là: kẻ thù). Đoạn này của Mạnh Tử rất có ý nghĩa.

- “*Vua xem bầy tôi như tay chân, bầy tôi xem vua như tâm phúc*”:

Người lãnh đạo nếu như đem cấp dưới thương yêu giống như tay chân, cấp dưới sẽ xem họ như người “Tâm phúc” (rất thân, có thể tin cậy được).

- “*Vua xem bầy tôi như chó ngựa, bầy tôi xem vua như người dung*”

“Chó, ngựa” ở đây là để làm gì? Để sử dụng mà thôi. Tôi dùng anh, sau đó trả tiền cho anh, chỉ xem nhân viên là đồ dùng mà thôi. Thì cấp dưới thấy quý vị

cũng giống như người dân bình thường vậy, không có giao tình gì, không có cảm tình gì. Khi ấy, cấp dưới chỉ cần giúp quý vị làm nhiều hơn một phút, chắc chắn họ phải muốn cái gì với quý vị? Tiên thêm giờ. Một phút, một giây cũng chẳng làm không cho quý vị.

▪ *“Vua xem bầy tôi như cỏ rác, bầy tôi xem vua như kẻ thù”*

Quý vị xem họ là thứ không quan trọng, xem họ như cỏ rác, trong lòng còn muốn nói “Miễn là tôi có tiền, đến đâu cũng có thể gọi được người”. Nếu như chúng ta đối đãi người khinh mạn như vậy, cấp dưới đối với chúng ta có thể cực kỳ phần nộ. Họ sẽ xem quý vị như kẻ thù.

Tôi đã từng nghe qua, có một nhân viên “căng-tin”, nhúng tay vào đồ ăn trong nhà bếp, khiến người khách ăn rồi đều có vấn đề. Sau đó “căng-tin” của họ như thế nào? Không tiếp tục được nữa.

Từ câu giáo huấn này chúng ta có thể hiểu được, một xí nghiệp, một đoàn thể nếu như không tốt, ai phải chịu nhiều trách nhiệm? Người lãnh đạo. Đó gọi là “Trên làm, dưới theo”. Cho nên một xí nghiệp, đoàn thể, không khí tốt xấu thế nào thì người lãnh đạo đều là bụng làm dạ chịu.

Ngày nay chúng ta làm ông chủ, làm chủ quản, tuyệt đối không thể nói “Nhân viên của tôi sao kém như vậy?” Không thể có thái độ như vậy, mà phải *“Hành hữu bất đắc, phản câu chư kỷ”* (Nghĩa là: Làm không được thì phải quay lại xét mình).

Hai là: Nhân viên đối với lãnh đạo phải thế nào?

1- Ân nghĩa: Phải nghĩ đến ân đức của lãnh đạo

Tuy nhiên, làm người cấp dưới, cũng phải nghĩ đến công ty, nghĩ đến ân đức của người lãnh đạo.

Tôi từng xem qua, có công ty đã kinh doanh mấy mươi năm, đúng lúc rất khó khăn, rất nhiều nhân viên lập tức quần dài vải trắng, kháng nghị, lãn công (không làm việc nữa) mà bao quanh công ty, công xưởng.

Làm như vậy tốt hay không? Lúc đó tôi thấy được một màn này, nên cảm thấy rất thương tâm. Đông Bắc có câu: *“Ba nghèo ba giàu qua một đời”*, cả

một đời người, một đời của một người khó tránh có lên có xuống. Một người cũng vậy, một nhà cũng như vậy, một xí nghiệp đâu dễ dàng có thể thuận buồm xuôi gió. *(Cũng tương tự như câu: “Giàu ba họ, khó ba đời”: Không ai giàu có cả ba họ và cũng không ai nghèo khổ luôn ba đời. Câu này ý nói sự giàu nghèo không riêng gì một ai, có lúc đang giàu mà hóa nghèo, hoặc có lúc đang nghèo lại trở nên giàu có. Tục ngữ gọi là “Lên voi, xuống chó”).*

Lúc xí nghiệp tốt, chúng ta đã làm việc ở đây mấy mươi năm, trong mấy mươi năm này vì sao ta có thể giáo dục con cái ổn định? Vì sao gia đình có thể vận hành bình thường? Là vì chi viện kinh tế, ổn định kinh tế. Công lao của ai? Đương nhiên nhất định có công lao nỗ lực của quý vị, nhưng không thể quên được, phải có công ty, phải có ông chủ. Nhân duyên như vậy, ông chủ còn phải gánh sự mạo hiểm, trong khi hàng ngày quý vị chỉ nói:

- Công việc tôi đã làm xong.

Về nhà ngả người liền ngủ. Lúc quý vị đang ngủ, ông chủ có lẽ còn đang vì tiền đồ của công ty, đang suy nghĩ, vì quay vòng đồng vốn mà nỗ lực.

Cha tôi phục vụ ở ngân hàng, ông thường nói:

- Con không nên thấy những xí nghiệp này dường như rất rạng ngời, mà nghĩ rằng ông chủ nhàn hạ, sung sướng. Kỳ thực buổi chiều 3 giờ rưỡi họ rất bận rộn. Chúng ta không thể chỉ thấy được người lãnh đạo này kinh tế của họ rất giàu có, chúng ta còn phải thấy được cái họ bỏ ra đối với công ty chắc chắn không ít hơn chúng ta.

(Chúng ta sẽ chuyển sang ý ...

2- Kiến nghị lãnh đạo không dùng cảm tính, phải dùng lý trí:

Vì sao nói kiến nghị lãnh đạo không dùng cảm tính với mà phải dùng lý trí? Vì nói về quyền lợi thì giữa nhân viên và lãnh đạo luôn bị mâu thuẫn. Lãnh đạo thì luôn muốn “tối đa hóa lợi nhuận, tối thiểu hóa chi phí” nên tìm mọi cách để TĂNG GIỜ LÀM, GIẢM LƯƠNG; Nhân viên thì ngược lại đều muốn thu nhập cao, lại nhàn, không bị vất vả, nên đều muốn TĂNG LƯƠNG, GIẢM GIỜ LÀM. Cho nên mối quan hệ giữa nhân viên và lãnh đạo thường hay là mâu thuẫn.

Do đó mới nói: Không dùng cảm tính, phải dùng lý trí, nhìn sâu nhìn xa, nhìn lâu dài, không vì lợi nhỏ mà bỏ lợi lớn, «không tham bát, bỏ mâm» vì doanh nghiệp có vững thì về lâu dài ta mới có miếng cơm manh áo, còn nếu doanh nghiệp đổ bể thì ta cũng thất nghiệp luôn.

Có một câu chuyện như sau:

“Ba con rận hút máu một con lợn, tranh nhau ăn, rồi đem nhau đi kiện. Một con rận khác gặp, hỏi:

– Ba anh kiện nhau về việc gì thế?

Ba con rận này liền đáp:

– Chúng tôi kiện nhau, vì tranh nhau một chỗ đất màu mỡ.

Con rận kia nói:

– Tôi tưởng các anh chẳng nên tranh lẫn nhau thế làm gì. Các anh chỉ nên lo đến con dao của người đồ tể giết lợn, ngọn lửa của bó rơm thui lợn mà thôi.

Ba con rận nghe ra, biết là dại, thôi không đi kiện nữa, cùng nhau quần tụ, làm ăn với nhau, dù no, dù đói, cũng không bỏ nhau. Con lợn thành mỗi ngày một gầy, nên người ta không làm thịt cứ để nuôi, ba con rận nhờ thế mà no đủ mãi.

LỜI BÀN: Nhân dân một xứ mà cứ tranh giành lẫn nhau cái lợi trước mắt, không nghĩ gì đến cái việc lâu dài cho cả toàn thể, thì trí khôn thật không bằng mấy con rận nói trong truyện này.

Tranh nhau, cãi nhau, đánh nhau, kiện nhau, thì oan oan tương kết, lợi chẳng thấy đâu, chỉ thấy hại, hại cho một mình lại hại cho cả đàn, cả lũ nữa. Sao không biết: Sâu đục cây, cây đổ thì sâu cũng chẳng còn; trùng hại vật, vật chết thì trùng cũng hết kiếp. (trích An Sĩ Toàn thư)

TS Thái giảng tiếp)

Cho nên, phải nên nghĩ những ân đức này, không thể vừa gặp sự việc không như ý thì liền hành động theo cảm tính.

Xin hỏi cách làm lẫn công này ai được lợi ích? Ai? Không có ai. Công ty có thể chưa đến nổi đổ vỡ, còn có thể kéo lên. Nhưng công nhân làm như vậy thì ngay cả cơ hội đứng lên cũng không có. Cho nên, con người thực sự không nên làm theo cảm tính, phải lý trí để kiến nghị cho công ty, phải dùng cách giao tiếp tốt mới được.

Người Nhật Bản nếu họ bất mãn đối với công ty, họ không đi vây xưởng lại. Họ cũng sẽ cột một dải vải ở trên đầu, nhưng không nói chuyện, viết “kháng nghị”, họ vẫn tiếp tục công việc. Như vậy mới có thể để công ty kinh doanh bình thường. Người lãnh đạo vừa thấy, tại sao nhiều người đều thắt vải như vậy. Lập tức thương lượng, gọi những người chủ quản này đến, rút cuộc công ty có nơi nào cần phải sửa chữa, chúng ta sẽ nhanh chóng điều chỉnh. Nếu người lãnh đạo xem trọng ý kiến của cấp dưới, người lãnh đạo có thành ý để sửa chữa, vậy cấp dưới cũng sẽ vui mừng. Lúc này thì có thể “*Dĩ hòa vi quý*” (*hòa là quý*), “*Gia hòa*” (*gia đình hòa thuận*) thì tự nhiên “*Vạn sự hưng*” (*thì mọi sự đều hưng thịnh*). Cho nên, chúng ta đối đãi quân thần, cũng phải mỗi lúc nghĩ đến bốn phận của chúng ta. Phải mỗi lúc nghĩ đến đạo nghĩa, chúng ta nên tận ân nghĩa, tình nghĩa chúng ta nên tận. Làm người như vậy thì rất phúc hậu, rất khiến mọi người khẳng định, an ủi.

3- Phải hết lòng khuyên can khi lãnh đạo sai

Kỳ thực, giữa con người với con người vì sao có xung đột? Phần nhiều là vì khoảng cách xa vời, thiếu sự giao tiếp. Thiếu sự giao tiếp lâu ngày thì rất dễ đối lập, rất dễ mâu thuẫn, sau đó là xung đột.

Cho nên, làm người lãnh đạo, cũng nên mở cửa giao tiếp, khoan dung độ lượng tiếp thu lời khuyên của cấp dưới. Cấp dưới cũng phải có trách nhiệm khuyên can cấp trên.

Các bạn, quý vị có dám khuyên cấp trên của mình không?

Tôi nghe một số bạn nói với tôi:

- Thật không dám.

** Nhiều lãnh đạo, thì theo ý kiến lãnh đạo nào?*

Đã không dám khuyên lãnh đạo, thậm chí có người còn cho rằng:

- Nếu trong đơn vị cấp trên có hai, ba người, thì nên theo người nào để về sau có thể thăng quan tiến chức?

Nếu dùng tâm này để thay cấp trên làm việc, thì ngày tháng có dễ qua không? Mỗi ngày phải thăm dò sắc mặt, lời nói, phải nịnh bợ, a dua, vậy mệt chết được;

Hơn nữa nếu “theo” theo kiểu đặt cọc cho người đó, mà sau đó người này không được thăng chức thì phải làm sao? Chẳng phải đâm ngực giậm chân sao? Cái đó gọi là “*Một sớm thiên tử, một sớm bê tôi*”.

Nếu chúng ta chỉ vì công danh của mình mà nịnh hót cấp trên thì thật là mệt chết. Nếu quý vị chỉ là nịnh bợ a dua và vị trưởng quan này thực sự cũng được thăng chức tiếp, như vậy quý vị cùng họ đều được thăng chức, lẽ nào như vậy cuộc đời đã tốt rồi sao? Chưa hẳn. Vì sao?

Vị trưởng quan này phải nịnh bợ a dua, vậy họ có thể ở trong sự nghiệp của mình mà tiếp tục không ngừng nâng lên không? Không thể! Vì trưởng quan còn tiếp nhận nịnh bợ a dua thì trí tuệ của họ, kiến giải cuộc đời của họ vẫn chỉ là có hạn. Đến lúc đó nhất định sẽ xuất hiện một số trạng thái, họ sẽ bị đổi xuống dưới. Cho nên chúng ta thấy xã hội ngày nay rất nhiều người làm quan lớn, nhưng có thể chỉ hai tháng, năm tháng sau thì đã mất đi chức quan này. Đến lúc đó quý vị tuy lúc đầu “đặt cọc” đúng mà vẫn là mất hết không còn gì.

** Phải theo ý kiến vì dân vì nước*

Rốt cuộc chúng ta đem sự cố gắng, dụng tâm đặt ở đâu, đặc biệt là nhân viên công chức? Chúng ta thực sự nên theo là cái gì? Cái nên theo là bản phận của chúng ta, nên theo nhu cầu của nhân dân.

** Thay dân phục vụ nên năng lực ngày càng cao*

Như vậy, quý vị có thể rất thẳng thắn để khuyên can cấp trên của mình. Do quý vị làm tròn bản phận, thay nhân dân phục vụ, năng lực của quý vị cũng sẽ ngày một cao thêm.

** Năng lực cao nên được tin dùng*

Khi quý vị có năng lực thực sự, chủ quản tốt vừa nhậm chức, họ nên dùng ai? Đương nhiên phải dùng người thực sự có thể làm việc, người có thể tín nhiệm. Đến lúc đó quý vị không cầu cơ hội, cơ hội tự nhiên mà đến bên mình.

Cuộc đời nếu như thuận theo đạo pháp tự nhiên, thì quý vị có thể nước chảy thành sông, quý vị cũng sẽ không phải sống trong lo được lo mất.

Cho nên, là bề tôi phải không mong cầu, làm hết bổn phận của mình, khuyên can cấp trên.

** Ai học tập được đạo thánh hiền người đó sẽ thành công*

Hơn mười năm trước, xuất hiện kinh tế bão táp của Đông Nam Á. Rất nhiều quốc gia đều đứng trước thách thức rất lớn, hầu như rất nhiều vấn đề tài chính đều sụp đổ.

Lúc đó ở Hàn Quốc xuất hiện một sự kiện, có một xí nghiệp chuẩn bị phá sản, đúng lúc đó công nhân của xí nghiệp này liền đem tiền của mình ra, nói với người lãnh đạo xí nghiệp rằng:

- Công ty của chúng ta không thể phá sản, số tiền này của chúng tôi ông lấy dùng trước đi.

Cho nên đây thực sự giữa quân thần, giữa lãnh đạo với nhân viên có đạo nghĩa, có tình nghĩa.

Hình ảnh đó ở người Trung Quốc chúng ta có thể thấy được không? Có thể không? Không có à? Phải có lòng tin chứ.

Vì sao ở Hàn Quốc thấy được hiện tượng này? Xin hỏi người Hàn Quốc học của ai? Ngày nay Hàn Quốc học văn hóa xưa thật là vững chắc, từ tiểu học đến đại học đều xuyên suốt học tập giáo trình văn hóa xưa. Toàn thể người Hàn Quốc, họ có thể học tập văn hóa xưa, họ lấy làm quang vinh, làm tự hào. Vậy mà chúng ta thì lại không thấy được điều này. Cho nên, chúng ta thực sự phải thấy được báu vật này của lão tổ tông, nếu đây không phải bản lĩnh của lão tổ tông của đất nước chúng ta, thì lảng giềng bên cạnh đã đem nó phát triển rộng

rãi rồi. Như thế chúng ta làm con cháu sẽ không trọn bổn phận.

Rất nhiều bạn bè cùng tôi thảo luận:

Kỳ thực học giáo huấn của Thánh hiền, quan trọng nhất là phải học cái gì?

- Phải học tâm ý của Thánh hiền
- Phải học dụng tâm của Thánh hiền

Tâm ý của Thánh hiền nghĩa là luôn luôn đem “*Hiếu, Đễ, Trung, Tín, Lễ, Nghĩa, Liêm, Sỉ*”, không lúc nào dám quên, luôn luôn nhắc đến để kết bạn với người. Khi đức hạnh được nâng lên, thì thói quen xấu tự nhiên sẽ không thấy nữa, đã tiêu mất rồi.

Chúng ta đọc thuộc Đệ Tử Quy, nghĩa là thường lấy tâm hạnh của Thánh hiền để tự mình quán chiếu, tự mình nhắc nhở. Tin rằng rộng làm mốc, **“Khoan vi hạn, khản dụng công; Công phu đáo, trệ tắc thông”** (Nghĩa là: Thời gian ít, cần chăm chỉ; Công phu đủ, liền hiểu thông).

Khi một người thật sự dùng tâm ý và hành vi của Thánh hiền để làm việc, chắc chắn người đó mỗi ngày đều có pháp hỷ sung mãn.

Hôm qua chúng ta bước vào đề Chương IV: “Tín”, cũng nói đến:

- Tín ngôn: Là lời của người nói ra phải có chữ tín trước tiên: **“Phàm xuất ngôn”** (Nghĩa là: Phàm nói ra) phải lấy **“Tín vi tiên”** (Tức là: Tín trước tiên)
- Tín nghĩa: Cũng hàm chứa một ý nghĩa sâu hơn, chính là tín nghĩa, là nghĩa vụ. Đây là bổn phận của một con người, vì đã là bổn phận thì không cần phải nói, nhưng vẫn thường để ở trong lòng, thời khắc không dám quên.

Chúng ta hôm qua cũng nói đến quan hệ cha con, rất nhiều hiếu tử cho dù đã rời mẹ 50 năm, trong thời gian này, họ vẫn không ngừng hy vọng có thể tìm được mẹ, có thể chuyên tâm phụng dưỡng. Cho nên sau này, thực sự trời xanh không phụ người khổ tâm. Chu Thọ Xương thời nhà Tống cũng tìm được mẹ của ông. Không chỉ đón mẹ trở về phụng dưỡng, ngay cả em trai, em gái của mẹ sinh sau này cũng cùng chăm sóc. Đây đều là người đọc sách luôn luôn

đem bốn phận để ở trong lòng.

Nhắc đến “tín” vì nó là nghĩa vụ, là bốn phận.

Hôm qua chúng ta nói đến đạo nghĩa, ân nghĩa trong quan hệ quân thân; Ở phương diện bề tôi, chúng ta hôm qua cũng nói đến không nên làm theo cảm tính, phải dùng lý trí đối với người lãnh đạo.

(Chúng ta kết thúc mục 2: Chữ tín trong quan hệ quân thân. Bây giờ chúng ta chuyển sang mục...)

3. Chữ tín trong quan hệ vợ chồng

Tiếp theo chúng ta thấy quan hệ vợ chồng trong ngũ luân, giữa vợ chồng đương nhiên cũng phải giữ lấy chữ tín. Nếu giữa vợ chồng không giữ chữ tín, sẽ diễn ra tình trạng gì? Có thể nghi kỵ lẫn nhau, trong lời nói sẽ có công kích, sẽ có cười nhạo, trong khi mỗi ngày còn phải sớm tối gặp nhau, như vậy thì quan hệ rất nguy hiểm, cho nên cũng phải giữ lấy chữ tín.

Thứ nhất: Tín ngôn

Một là: Vợ chồng không nên có bí mật riêng

Ngày nay giữa vợ chồng nghe nói đều có các bí mật riêng, đều có tiền riêng. Nếu chúng ta có bí mật, có tiền riêng, không để đối phương biết tình hình của mình, là chúng ta đã dùng tâm hư vọng, tâm không chân thành này với đối phương. Đối phương có thể cảm nhận được chăng? Có thể không? Được!

Con người thường làm những việc dối mình, dối người, cho dù quý vị thực sự giữ một số tiền bên người, nhưng tâm của quý vị mỗi ngày nơm nớp lo sợ. Như vậy giữ được tiền, mỗi ngày lo chuyện này, chuyện nọ, thì có thể thân thể đều như thế nào? Thân thể đều bị hư rồi.

Cho nên “Trị gia” (quản lý gia đình) nên duy trì thái độ không có bí mật, thẳng thắn vô tư, như vậy tốt nhất.

Hai là: Tín nhiệm người khác thì được thư thái

Mẹ tôi, mỗi lần bà lĩnh lương đều đưa hết cho cha tôi. Cho nên nhà chúng tôi cha là nắm giữ quyền kinh tế, mẹ tôi từ trước không hỏi việc tiền bạc. Mẹ tôi càng tín nhiệm cha tôi, thì cha tôi như thế nào? Làm trâu, làm ngựa cũng bằng lòng. Kỳ thực người thật lòng tín nhiệm người khác, họ luôn luôn được rất nhẹ nhàng, thư thái. Mẹ tôi không quản tiền, mẹ tôi cũng không biết đạp xe đạp, mỗi lần ra ngoài, bà sẽ nói với cha tôi:

- Cái gì em cũng không biết, ngốc quá!

Cha tôi sẽ phục vụ như thế nào? Rất vui mừng, rất có sự thành tựu. Sau này tôi biết lái xe thì tôi cũng trở thành phục vụ mẹ tôi.

Ba là: Con người không cần “Quá thông minh”

Con người không cần quá thông minh, nếu như việc gì quý vị cũng muốn quản đến cùng, khiến người khác ở trước mặt quý vị cảm thấy thật không có năng lực. Đến sau cùng thì quý vị sẽ mệt đến gần chết, làm muốn chết còn bị người ta chê muốn chết.

(5 LÝ DO KHIẾN NGƯỜI “THÔNG MINH” KHÓ HẠNH PHÚC

(Bài viết của Thanh Ngọc - Lược trích)

“Thông minh” không nhất định đi kèm với “hạnh phúc”. Người thông minh cần tránh 5 sai lầm dưới đây để có hạnh phúc thực sự.

1. Tham vọng, yêu cầu khắt khe với bản thân

Những người thông minh thường tự đặt cho mình mục tiêu cao và đòi hỏi bản thân khắt khe để đạt mục tiêu đó.

Tuy nhiên, trên đời khó tránh khỏi những việc không như ý. Khi đó, họ dễ rơi vào cảm giác thất bại, chán nản, tự ti.

Kỳ thực, đặt mục tiêu cao xa là điều tốt, kỷ luật và khắc khổ rèn luyện là điều tốt, nhưng người thông minh thực sự cần phải giữ được tâm bình ổn. Có câu “Mưu sự tại nhân, thành sự tại thiên”, không nên quá chấp trước vào kết

quả, dù việc thành hay bại mà bản thân có thể tích lũy kinh nghiệm, trí tuệ, phẩm hạnh, thì đều là việc tốt cả.

2. Yêu cầu khắt khe với người khác

Vì người thông minh làm việc nhanh gọn, hiệu quả, nên họ có xu hướng áp đặt những tiêu chuẩn cao lên người khác. Khi người khác không đáp ứng được tiêu chuẩn ấy, người thông minh dễ sinh bực bội, cáu gắt.

Tuy nhiên, mỗi người sinh ra có tư chất khác nhau, sở trường sở đoản khác nhau, không ai có thể tránh khỏi sai lầm. Thông cảm cho người khác cũng là dành ra không gian cho chính mình. Thay vì yêu cầu quá khắt khe với người khác, bạn có thể trợ giúp họ, dùng năng lực của bản thân để thành tựu cho họ. Như vậy, chẳng những thân thể không bị cơn giận dữ làm tổn hao, mà tâm địa cũng trở nên rộng rãi nhân từ.

3. Có xu hướng phức tạp hoá mọi thứ

Những người thông minh thường có khả năng phân tích, diễn giải tốt. Mặt trái của khả năng này là họ dễ suy diễn, phức tạp hoá các sự việc. Về lâu dài, điều này khiến họ mệt mỏi vì luôn nghi ngờ, sợ hãi, thất vọng, thậm chí rối loạn tâm lý, trầm cảm.

Thực ra, muôn vàn sự việc xảy ra trên thế giới mỗi ngày đều tuân theo một vài nguyên lý đơn giản. Cổ nhân có câu: “Đại Đạo chí giản” (đạo lớn cực kỳ giản dị), trí huệ càng cao thì càng nhìn sự việc một cách đơn giản. Nếu như bạn rơi vào một hoàn cảnh phức tạp không biết phải giải quyết thế nào, thì cách tốt nhất là “tùy kỳ tự nhiên” (Thuận theo tự nhiên).

4. Hay gặp vấn đề về sức khỏe

Một số nghiên cứu khoa học chỉ ra rằng những người thông minh thường đi ngủ muộn. Cường độ làm việc nhiều khiến họ gặp nhiều vấn đề sức khỏe như tim mạch, và các bệnh về tiêu hóa... Họ cũng có xu hướng tìm đến cồn và thuốc lá để giảm căng thẳng nhiều hơn người khác.

5. Dễ bị ghen ghét, dễ gặp phiền phức

“Thông minh hơn người” là một cái phúc, nhưng lại tiềm ẩn cái họa. Người thông minh, tài năng, có danh tiếng, dễ bị tiểu nhân đố kỵ, chiêu mời rắc rối.

Một lần, Tử Lộ hỏi Không Tử rằng:

- *Dám hỏi thưa thầy, có cách gì giữ cho đầy mà khỏi đổ chẳng?*

Không Tử đáp:

- Thông minh thánh trí thì giữ bằng ngu độn; công lớn tiếng to thì giữ bằng nhuòng nhịn; sức khỏe dũng đảm thì giữ bằng nhút nhát; giàu có hiển vinh thì giữ bằng nhún mình. Đó là cách bỏ bớt đi cho khỏi đổ.

Cổ nhân có câu “Nan đắc hồ đồ”, nghĩa là: Người thông minh muốn học ngu thật khó! Thông minh khó, hồ đồ khó, từ thông minh chuyển sang hồ đồ càng khó”)

Cho nên sự lạnh lợi của một người phải ở bên trong, không nên lạnh lợi đi khổng chế người khác. Đây cũng là đạo Trung Dung.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học đến ý thứ 2 tín nghĩa trong quan hệ vợ chồng

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!

Chúng tôi chân thành cảm ơn NSUT Phú Thăng đã đọc bài này

Website: www.duongdenhanhphuc.vn

Kênh Youtube: duongdenhanhphuc

Hoan nghênh mọi hình thức ấn tống, sao chép, copy, công đức vô lượng!
(30,54)